

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Dip Matr., (Can)

Appell Nru: 147 / 2020

Il-Pulizija

(Spettur Fabian Fleri, Spettur Lydon Zammit, Spettur Christina Delia)

Vs

ommisses

Gordon Cassar

Illum, 6 ta' Mejju, 2021.

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti Ommisses u fil- konfront ta' **Gordon Cassar** ta' hamsa u tletin sena, iben Joseph u Mary neè Falzon, imwieled Pietà nhar it-23 t' Awwissu, 1984, residenti gewwa 54, Joemar, Triq id-Drama, Qormi, u detentur tal-Karta ta' l-Identità bin-numru 406084 (M), akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) talli:

1. Nhar is-7 ta' Dicembru, 2019, ghall-habta ta' 18:00 hrs gewwa Triq it Tabib J. Zammit, Balzan, ikkommettew serq ta' basket minn fuq il-persuna t' Antonia Galea, anzjana ta' wiehed u tmenin sena, liema serq huwa kkwalifikat bil-valur li ma jeccedix l-elfejn tlett mija u disgha u ghoxrin Euro u sebgha u tletin centezmu (€ u bil hin ghad-dannu ta' l-istess Antonia Galea;
2. Nhar is 26 t' Ottubru 2019, ghall-habta ta' 20:45 hrs gewwa Triq Amery, Sliema, ikkommettew serq ta' basket ghad-detriment ta' Denise Schembri Wismayer,

liema serq huwa kkwalifikat bil-valur li ma jeccedix l-elfejn tlett mija u disgha u ghoxrin Euro u sebgha u tletin centezmu € u bil-hin ghad-dannu ta' l-istess Denise Schembri Wismayer;

3. Nhar it-22 ta' Dicembru, 2018, ghall-habta ta' 17:30 hrs, gewwa Triq il Karmnu, Birkirkara, ikkommettew serq ta' basket minn fuq il-persuna ta' Elena Sciberras, anzjana ta' erbgha u tmenin (84) sena, liema serq huwa kkwalifikat bil--hin, ghad-dannu ta' l-istess Elena Sciberras;
4. Fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi rrendew ruhhom recedivi ai terminata' l-Artikolu 49 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, liema sentenzi saru definittivi u ma jistawx jinbidlu;

Rat it-talba tal-Prosekuzzjoni sabiex f'kaz ta' htija l-Qorti, barra milli tapplika l-piena skond il-Ligi, tordna lill-imputati jhallsu l-ispejjez li ghandhom x'jaqsmu mal-hatra ta' Esperti skond l-Artikolu 533 tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat it-talba ulterjuri tal-Prosekuzzjoni sabiex f'kaz ta' htija, il-Qorti, barra milli tapplika l-piena skond il-Ligi, tapplika wkoll l-Artikoli 383, 384, 385 u 412C tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta ghas-sigurtà tal-persuni indikati fl-imputazzjonijiet.

Rat li l-imputat wiegeb li huwa hati ta' l-imputazzjonijiet dedotti fil-konfront tieghu ¹, liema ammissjoni giet minnu imtennija fid-9 ta' Dicembru 2019².

Rat id-dokumenti esebiti mill-Prosekuzzjoni waqt is-seduta tad-9 ta' Dicembru 2019 markati Dok. "A" sa' Dok. "L" a fol. 9 sa' 37 tal-process.

Rat li waqt is-seduta tad-9 ta' Dicembru 2019 il-Prosekuzzjoni ddikjarat li ma kienx hemm Inkjesti li gew miftuha in konnessjoni mal-kazijiet li bihom qed jigu akkuzati l-imputati.

Rat li fuq talba tad-Difiza, b'digriet moghti fid-9 ta' Dicembru 2019 l-Qorti ordnat li jsir *pre-sentencing report* fil-konfront ta' Gordon Cassar.

¹ Fol. 5 tal-process.
² Fol. 41 tal-process.

Rat li b' Nota tas-Senior Probation Officer Antonella Debono pprezentata fit-18 ta' Dicembru 2019³, il-Qorti giet infurmata li l-Probation Officer Mary Rose Farrugia giet nominata biex theggi l-*pre-sentencing report* fil-konfront ta' l-imputat Gordon Cassar.

Rat li b' digriet moghti fit-13 ta' Frar, 2020⁴ wara x-xhieda moghtija mill-Probation Officers Mary Rose Farrugia waqt is-seduta tat-13 ta' Frar 2020, il-Qorti qiegħdet lill-imputat Gordon Cassar taht *Temporary Supervision Order*.

Semgħet ix-xhieda tal-Probation Officer Mary Rose Farrugia moghtija waqt is-seduti tat-13 ta' Frar 2020⁵ u ta' l-10 ta' Marzu 2020⁶ u rat il-*pre-sentencing report* fil-konfront ta' Gordon Cassar minnha esebit bhala Dok. "MRF" a fol. 59 sa' 69 tal-process.

Rat ir-Rapporti ulterjuri tal-Probation Officer Mary Rose Farrugia datat 13 ta' Lulju 2020⁷;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tal-31 t' Awwissu, 2020, fejn il-Qorti wara li rat u kkunsidrat l-Artikoli 17, 49, 257 D, 261 (c), (f), 267, 270, 279 (a), 280 (1) tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta, tenniet li sabet lill-imputat hati ta' l-imputazzjonijiet dedotti fil-konfront tiegħu u għaldaqstant ikkundannatu għall-perijodu ta' sentejn (2) prigunerija effettiva.

Fid-dawl ta' dak li jirrizulta mill-*pre-sentencing reports* fil-konfront tal-imputat relattivament għall-valur ta' dak misruq mingħand Antonia Galea u Elena Sciberras, entrambe ta' iktar minn tmenin (80) sena, a tenur ta' l-Artikolu 257 D (2) tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta l-Qorti ordnat lill-imputat Gordon Cassar għandu, *in solidum* ma huh l-ko akkzuat Stephen Cassar jirrestitwixxu s-somma ta' mitejn Euro (€200) lil Antonia Galea u s-somma ta' (€70) lil Elena Sciberras. Dawn l-ammonti għandhom jigu hekk

³ Fol. 38 tal-process.

⁴ Fol. 55

⁵ Fol. 57 u 58 tal-process.

⁶ Fol. 91 sa' 93 tal-process.

⁷ Fol. 100 tal-process.

restitwiti fi zmien massimu ta' sitt (6) xhur mid-data ta' din is-sentenza. Din l-ordni ghar-restituzzjoni tikkostitwixxi titolu eżekuttiv għall-finijiet u effetti kollha tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Dejjem fid-dawl ta' dak li jirrizulta mill-*pre-sentencing reports* fil-konfront tal- imputat relattivament għall-valur ta' dak misruq minghand Denise Schembri Wismayer, a tenur ta' l-Artikolu 15 A tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti ordnat lill- imputat sabiex *in solidum* ma ommises l- ko akkzuat, jirrestitwixxu s-somma ta' seba' mitt Euro (€700) lil Denise Schembri Wismayer. Dan l-ammont għandu jigi hekk restitwit fi zmien massimu ta' sitt (6) xhur mid-data ta' din is-sentenza.

Peress illi mill-provi prodotti kjarment irrizulta li l-imputat Gordon Cassar għandu problema ta' abbuż ta' droga, a tenur ta' l-Artikolu 412 D tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti poggietu taht Ordni ta' Trattament, u dana għall-perijodu ta' tlett (3) snin dekoribbli mid-data ta' din is-sentenza u taht il-kondizzjonijiet elenkati fid-Digriet ta' Ordni ta' Trattament mogħti llum stess, liema digriet jifforma parti integrali minn dik is-sentenza. Tali ordni gie mpost sabiex l-imputat Gordon Cassar jitqieghed taht u jingħata it-trattament meħtieġ u adattat biex tigi ndirizzata il-problema ta' abbuż ta' droga li huwa għandu.

A tenur ta' l-Artikolu 412 D (4) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti spjegat lill-imputat Gordon Cassar bi kliem car il-kondizzjonijiet imposti fuqhom bl-Ordni ta' Trattament mahrug fil-konfront tiegħu kif ukoll ir-responsabilità tiegħu f' kaz li ma jikkonformax ruħu ma xi rekwizit jew xi kondizzjoni ta' tali Ordni ta' Trattament mahrug fil-konfront tiegħu, u cioè li f'tali eventwalità il-Qorti tista' twaħhlu ammenda ta' mhux iżjed minn elf mija erbgha u sittin Euro u disgha u sittin centezmu (€1,164.69).

Ai termini ta' l-Artikolu 383 tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti, sabiex tipprovdi għas-sigurtà ta' Antonia Galea, Elena Sciberras u Denise Schembri Wismayer, rabtet lil imputat b'obbligazzjoni tiegħu innfis u taht penali ta' mitt Euro (€100) għall-perijodu ta' sena (1) li jibda jiddekorri minn dak inhar li huma jiskonta il-piena karcerjarja hawn imposta fuqu u jigu rilaxxat b' mod definittiv mill-Facilità Korrettiva ta' Kordin. L-obbligazzjoni fil-konfront l-imputat Gordon Cassar giet annessa ma' dik

is-sentenza u tiffirma parti integrali minnha. Il-Qorti avzat lil imputat li ai termini ta' l-Artikolu 387 tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta, jekk huwa jinstab hati quddiem Qorti kompetenti li kiser il-kondizzjonijiet ta' l-obbligazzjoni tieghu, is-somma ta' mitt Euro (€100) li ghalha obbligu ruhu tghaddi favur il-Gvern ta' Malta.

In fine l-Qorti astjeniet milli tiehu konjizzjoni tat-talba tal-Prosekuzzjoni sabiex l-imputat gie kkundannat ghall-hlas ta' l-ispejjez in konnessjoni man-nomina ta' esperti a tenur ta' l-Artikolu 533 tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta, in kwantu f' dawn il-proceduri ma gewx nominati esperti.

Il-Qorti ghamlet rakkomandazzjoni lid-Direttur tal-Facilità Korrettiva ta' Kordin sabiex kemm jista' jkun l-imputa Gordon Cassa ma jinzammx flimkien ma l-ommisses stante li huma influwenza negattiva fuq xulxin u sabiex jinghata l-ghajnuna kollha mehtiega u kull opportunità li jaghmel programm ta' riabilitazzjoni mill-vizzju tad-droga li huma ghandu.

Il-Qorti ordnat li kopja ta' din is-sentenza u ta' l-Ordnijiet maghmula bis-sahha taghha fil-konfront ta' l-imputat tigi komunikata lid-Diretturi tal-Probation Services u lill-Kummissarju tal-Pulizija.

Rat ir-rikors tal-appellanti **Gordon Cassar** minnahu pprezentat fid-9 ta' Settembru, 2020, fejn talab lil din il-Qorti jogghobha:

1. Tisma lill-medici kuranti tal-esponenti u lill-Probation Officer inkarigat minnahu u kull xhud iehor li dina l-Onorabbli Qorti tqis bhala necessarju u sussegwentement tassumi l-funzjoni tal-Qorti tad-Droga kif dispost ai termini tal-Artikolu 8(1) tal-Kap. 537 tal-Ligijiet ta' Malta;
2. Tvarja u tirrifirma s-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali fl-ismijiet premessi ta' nhar il-31 ta' Awissu 2020 fil-konfront ta' Gordon Cassar billi filwaqt li tikkonferma in kwantu fuq ammissjoni tieghu stess il-htija thassar il-parti tal-piena erogata

u minflok timponi piena aktar ekwa u gusta ghall-kaz odjern u taghti dawk id-direttivi kollha li jidhrilha xierqa u opportuni.

Rat illi l-appellant, **Gordon Cassar** hass ruhu aggravat minn din is-sentenza.

Rat illi fis-eduta tal-10 ta' Novembru 2020, Dr Manuel Galea ghan -nom tal-appellant Gordon Cassar talab sabiex din il-Qorti tikkonverti ruhha fi Qorti ta' Droga skond l-Artikolu 8 tal-Kap 537 tal-ligijiet ta' Malta u li xtaq iressaq numru ta' xhieda ghas-sodisfazzjoni tal-Qorti li verament l-appellant gandu rieda li jindirizza l-problema tieghu u li sahsitra gja hemm progress fl-ghemil tieghu f'dan ir-rigward.

Semghet lil **Dr Moses Camilleri** jixhed u dan fis-seduta tat-12 ta' Jannar 2021. Dan ikkonferma li l-appellant Gordon Cassar jinsab taht il-kura tieghu fi hdan Sedqa u rah l-ewwel darba fis-sena 2003 meta kien ghamel kuntatt ma dan is-servizz minhabba problema ta' uzu ta' sustanzi illeciti. Meta gie assessjat kien evidenti li ghandu problema ta' dipendenza minn uzu ta' sustanza Eroina u kien beda jiehu l-kura biex jikkontrolla l-uzu ta' din is-sustanza illecita. Il-kuntatt kompli tul dan iz-zmien ghalkemm kien hemm certu nuqqas ta' regolarita fis-sens li l-appuntamenti mhux dejjem kienu jinzammu. Meta spjega li hemm nuqqas ta' regolarita jghid li kien itih appuntament ma jmurx dakinhar izda gimghat wara imma ghalihom dan ifisser li xorta zamm kuntatt. Spjega li l-kura tal-methadone li hija replacement tal-Eroina kompli tul dan iz-zmien u kemm il-darba is-snin kienu ghaddejjen kienu jghamli pjanijiet biex jinvolvu is-sur Cassar f'interventi ohrajn peress li dak li kien qieghed jigri meta kien fuq il-kura tal-methadone li kien jidher li ma kienx bizzejjed biex jieqaf juza id-droga. Sfortunatament, hafna drabi dawn il-pjanijiet illi fosthom kien hemm li anke jibda programm ta' rijabilitazzjoni ghal ragunijiet diversi ma kienux sehhew. Per esempju fis-sena 2020 kien hemm pjanijiet darbtejn li jidhol jibda programm residenzjali u darbtejn dawn il-pjanijiet fallelw. Fiz-zewg okkaznijiet il-pjanijiet kienu lesti biex jibda programm izda jircievi messagg fejn jigi mgharraf li mhux ser jibda il-programm.

Mistoqsi jekk kienx hemm xi zviluppi fir-rigward tal-*addiction* tieghu jghid li ma inbidlux affarijiet kbar il-kura tal-methadone baqghet ghaddejja. L-uzu tas-sustanzi tkompli u jista jghid ukoll illi fl-ahhar numru ta' snin partikolarment l-ahhar hames snin ha xejra ghal ghar u zdidet l-uzu tas-sustanza Kokajina.

L-Ufficjal tal-Probabtion Maryrose Farrugia xehdet nhar it-12 ta' Jannar, 2021. Stqarret li kienet ilha taf lil Gordon minn meta intalbet tghamel *pre sentencing report* mill-ewwel Qorti. Taf li ghandu problema ta' abbuz ta' droga u r-reati li kkommetta ghandhom l-bazi taghhom konness mal-vizju ta' abbuz ta' droga. Qalet li kien hemm zmien meta kellha tahdem mieghu mid-dar minhabba l-pandemija tal-COVID u ghalhekk kien hemm zmien meta kienet issegwih minn fuq il-mobile phone. Qalet li kien hemm zmien meta kienet issegwih mid-dipartiment u fil-fatt ittihdulu disgha urine tsts u KOLLHA irrizltaw porittiv ghad-droga Eroina u Kokajina. Spjegat li fit-3 ta' Settembru, 2020 kien naqas li jattendi ghall-appuntament. Fis-17 ta' Settembru, 2020 l-urine test kien positiv ghall-presenza ta' Eroina u Kokajina. Fit-12 ta' Ottubru, 2020 ma marx ghall-appuntament ghax qal li kellu jmur Mater Dei ghax kellu jiehu xi treatment ghal kundizjoni li ghandu. Fis-27 ta' Ottubru, 2020 sar test iehor li ukoll ta' rizultat prositiv ghall-prseenza ta' Eroina u Kokajina. Fit-13 ta' Novembru, 2020 ukoll ipprovda test tal-awrina li ta' rizultat positiv ghall-presenza ta' Eroina u Kokajina . Fis-16 ta' Novembru, 2020 ma marx ghall-apputnament. Tatu apputnament iehor ghat-8 ta' Jannar, 2021 biex jghamel test iehor izda ma tax kampjun tal-awrina u ghalhekk it-test ma sarx ghaliex ma attendiex u lanqas ma cempel li ma kienx ser jattendi. Wara cemplitlu hi u qallha li kellu jmur ghand it-tabib pero certifikat mediku ma tahiex. Kien hemm zmien meta dahal Mount Carmel biex forsi isir pjan u jmur fi DDU izda ma irnexxilux. Spjegat li Gordon jiddejjaq kullimkien. **Qalet li ma tarax impenn genwin**,⁸dejjem jghid li l-key worker tieghu tal-Caritas ma tghinux pero min naha taghha ma tarax li dan hu l-kaz. **Tghid li progress QATT ma rat. Ikkonfermat li l-qofol tal-problemi tieghu huwa l-abbuz ta' droga.**⁹

Moira Caruana xehdet nhar id-19 ta' Jannar, 2021 in rappresentanza ta' Caritas. Qalet li Gordon beda kuntatt mal-Caritas fis-sena 2007. Fit-18 ta' Frar, 2008 kien dahal fis-shelter u ghamel xaghrejn. F'Settembru 2009 wara l-key worker tieghu rega evalwa l-motivazzjoni tieghu is-sur Gordon Cisar dahal San Blas u hawnhekk ghamel disa' xhur. Jigifieri sa Gunju 2010. Il-kuntatt mal- Outreach kompli fis-sena 2011 fejn kellu zewg sessjonijiet fis-sena 2011. Il-kuntatt waqaf ghal kollox fis-sena 2012 rega ghamel

⁸ Enfasi ta' din l-Onorabbli Qorti

⁹ Enfasi ta' din l-Onorabbli Qorti

kuntatt f'Jannar, 2020 fis-sessjonijiet ta' darba fil-gimgha mal-key worker Leon Meddle. Kif ghalqu l-bibien f'Marzu minhabba l- COVID l-kuntatt kompli permezz tat-telefon u appena fethu Cassar rega mar fil-bini tal-Caritas Outreach u l-kuntat kien ghadu ghaddej. L-ahhar kuntatt li kellu kien fil-15 ta' Jannar, 2021 u f'din is-sessjoni gew diskussi korsijiet edukattivi li jsiru gewwa l-Facilita Korrettiva ta' kordin. Huwa ghamel disa xhur programm fis-sena 2009. Mistoqsija jekk haditx xi urine tests tieghu tghid li ma sarux.

Fis-16 ta' Frar, 2021 ix-xhud Moira Caruana regghet xehdet u kkonfemat li it-test tal awrina li gie mehud fuq ordni tal-Qorti nhar it-8 ta' Frar, 2021 halla rizultat positiv ghal presenza tad- droga Eroina u Kokajina. Hija pprezentat ir-rizultat li gie markat bhal dok MC.¹⁰

Rat is-sentenza taghha moghtija fit-23 ta' Marzu, 2021 fejn hija cahet it-talba tal-akkuzat sabiex din il-Qorti tikkonverti ruha fi Qorti ta'Droga u dan ghaliex rat li l-kundizzjonijiet imsemmija fis-sub artikolu (2) tal-artikolu 8 tal-kapitolu 537 tal-ligijiet ta' Malta mhumieq sodisfatti fl-intier taghhom u ghalhekk kienet tal-fehma li m'ghandhiex tikkonsulta mal-Bord ta' Riabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga u konsegwentment ma assumietx l-funzjoni ta' Qorti dwar id-droga.

Semghet lill-partijiet jittrattaw it-tieni aggravju tal-akkuzat appellant u cioe li l-piena inflitta mhiex idoneja u dan ghaliex fil-fehma tieghu l-ewwel qorti ma tatx kaz l-ghan ewlieni ta' sentenjar u cioe r-riabilitazzjoni tal-akkuzat.

Ikkunsidrat,

Il-Qorti ghalhekk ezaminat bir-reqqa l-atti tal-process u b' mod partikolari jekk sarx xi progress fl-imgieba tal-akkuzat waqt il-mori ta'smiegh ta' din l-kawza u dan ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex tidhol u tbiddel id-diskrezzjoni uzata mill-ewwel Qorti meta giet biex terroga l-piena taghha.

¹⁰ Fol. 216

Illi f'dan ir-rigward din il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza fl-ismijiet "**Il-Pulizija Vs Charles Victor Edward Cassar**"¹¹ fejn waqt li sar referenza ghas-sentenza fl-ismijiet **il-pulizija vs Joseph Zahra**¹² gie senjalat li " *kif gie ritenut ripetutamente minn din il-Qorti diversament preseduta w anki kif illum preseduta, "principju fundamentali applikabli fl-appelli kriminali huwa li l-Qorti ta' l-Appell ma tid-disturbax facilment l-apprezzament tal-provi magħmul mill-Ewwel Qorti, izda taghmel apprezzament approfondit ta' l-istess biex tara jekk l-Ewwel Qorti setghetx, legalment u ragonevolment, tasal għall-konkluzzjoni li tkun waslet għaliha.*" Il-Qorti tvarja tali apprezzament jekk tqis li fuq il-provi prodotti quddiem l-Ewwel Qorti u minnha traskritti ma jkunx "safe and satisfactory" li tinstab il-htija addebitata lill-appellanti .

Ili nhar it-12 ta' Jannar 2021 xehdet l-Ufficjal tal-Probation **Joanne Farrugia** li kkonfermat li ilha ssegwi lil Stephen Cassar minn Dicembru 2019. Tghid li kienet intalbet tghamel pre sentencing report quddiem il-Magistrat Gabrielle Vella in konnssjoni ma din l-istess kawza. Tghid li l-appellant Stephen Cassar kien tressaq il-Qorti taht arrest nhar id-9 ta' Dicembru, 2019 u kien inghata l-bail fis-7 ta' Jannar 2020. Qalet li l-kuntant kien wiehed inkonsistenti u in olte tghid li hadet kampjun tal-awrina tal-appellant biex tittestjah għall-presenza ta' droga u dawn hargu positivi għall-presenza tas-sustanza illecita Eroina u Kokaina. In oltre nhar it-13 ta' Frar, 2020 kienet inharget Ordni ta' Supervizzjoni u dan bil-ghan li l-Qorti ikollha iktar zmien biex tasal għall-gudizzju tagħha billi ikollha f'idejha aktar rizultati ta' testijiet ohra. F'temp ta' xahar haditlu erba' testijiet ohra li kollha kellhom rizultat prosittiv għall-presenza tad-droga Eroina u Kokaina. Bejn Marzu u Lulju kien inqata' magħha l-kuntat minhabba l-pandemija u zammew kuntatt biss bit-telefon f'liema zmien kien qed ighidilha li kien 'clean'. Dan ma setghetx tivverifikah għaliex ma setghetx tiltaqa' mieghu biex tohodlu t-testijiet.

F'Awwissu, 2020 regghet bdiet bit-tetijiet u l-ewwell appuntament li tatu kien fl-4 ta' Awwissu, 2020 izda ma kienx mar u mar fit-28 ta' Awwissu, 2020 u kien halla kampjun tal-awrina u dan gie tested u ta' rizultat prosittiv għall-presenza ta' Eroina u Kokaina.

¹¹ Deciza mill-Qorti tal-appelli Kriminali fid-29 ta' Mejju 2003 Appel Numru 15/2003

¹² Deviz fl-10 ta' Mejju 2002

Tghid li l-appellant inghata is-sentenza tieghu fil-31 ta' Awwissu 2020 u hija baqghet issegwih.

Fit-3 ta' Settembru 2020 tghid li kien dahal Dar l-Inpenn izda ffit wara kien hareg u s-post kellu jibda l-process ghal programm pero kien hareg wara erbat ijiem kontra kul parir mediku li inghata.

Regghet baghtet ghalih fil-15 ta' Settembru, 2020 u rega taha kamjun tal -awrina tieghu li ta' rizultat posittiv ghall-presenza tad-droga Eroina u Kokaina. Kien ippospona l-appuntament ghat-8 ta' Ottubru, 2020 izda dakinhar kien ma jiflahx u ma marx. Fid-19 ta' Ottubru, 2020 regghet haditlu test iehor u dan rega ta' rizultat posittiv ghall-presenza ta' Eroina u kokaina. Hija imbaghad tatu appuntament iehor ghas-16 ta' Novembru, 2020 izda dan gie pospost min naha taghha minhabba li d-dipartiment kien fi kwarantina. Fil-15 ta' Dicembru, 2020 kellu imur izurha izda kien cemplilha u qallha li kellu ugiegh fis-snien u li kellu jmur ghand id-dentist. Qaltlu li kien importanti li imur ghandha ghaliex ma kienitx ser tkun tista tarah waqt il-perijodu festiv. Dan ma marx u wisq inqas ghamel kuntatt maghha imbaghad ma semghet xejn iktar minghandu. Ghalhekk dan l-agir tal-appellant Stephen Cassar ikkonfermalha li dak li kitbet fil-pre sentencing report taghha u cioe li akkuat Stephen Cassar kellu bzonn piena ta' prigunerija b'Ordni ta' trattament kien korrett. Thoss li sabiex l-appellant ikun jista jghamel programm irid ikun f' post konfinat ghax fuq barra ma jirnexxilux jibqa' 'clean'.

Dr Joe Tonna xehed nhar it-12 ta' Jannar, 2021 u spjega li huwa ilu jara lill-appellant Stephen Cassar mis-sena 2003 u dan gewwa id-Detox. Prattikament hlif f'certu cirkostanzi zghar meta kien il-habs, jew meta ipprova jghamel programm jew meta dahal dar l-Impenn. Jghid li kien fuq il-methadone u dan ghaliex ghandu *substance dependency problem* principalment fuq l-Eroina ghalkemm jabbuza ukoll mid-droga Kokaina. Kemm ilu jarah u cioe mis-sena 2010 kien ghamel il-programm tal-Oasi u kien kwazi spiccah kollu izda imbaghad jaf li kellu relapse tal-Eroina. Fis-sena 2019 ghamel zmien fl-ASU li huwa speci ta' shelter temporanju gewwa is-Sedqa. Ricentement bdew anke jahdmu fuqu biex isegwi il-Councillor tieghu Juan li jahdem magghom. Ghamlu l-preparamenti kollha tant li anke irnexxilhom idahluh Dar l-

Inpenn biex jghamel *detoxification* mill-methadone izda fil-process li jinghata l-agenda biex imur fil-programm dan splitja. Il-pjan hu li jmur ghar rehabilitation, pero fil-present ghadu jiehu l methadone. Fl-ammont ta' 95.

Il-fatt li l-livel ta' methadone hu gholi hafna jimpedih milli jiba programm. L-ideja hi li jkomplu isegwuh bil-counselling halli jippreparawh ghall-programm. Jista jibda programm biss jekk il-livell tal-methadone jinzel ghal 50/60. Dan pero ma isehhx jekk ma jkunx hemm il-volja. L-iktar haga li jrid ikun hemm hija il-motivazzjoni u f' dan il-kaz **mhiex daqstant facli** ¹³wara ghaxar snin ta' tehid u abbuz ta' droga. Spjega li fil-present ma jahdimx u l-fatt li jista jispicca gewwa b' din is-sentenza ma tghinix. Jghid li huwa jippreferi li kieku kellu jghamel il-programm.

Juan Vella rapprezentant tas-Sedqa xehed nhar id-19 ta' Jannar, 2021 u kkonferra li l-appellant Stephen Cisar kellu kuntatt mas-servizz taghhom lejn Frar, 2020 u kellu motivazzjoni indirizzata lejn il-programm. Fil-fatt zamm din il-motivazzjoni tant li waslu biex jidhol il-programm lejn il-bidu ta' Settembru wara li giet deciza din il-kawza mill-ewwel Qorti. Kien hemm *misunderstanding* u dan fil-fatt tfixkel meta wasal biex jidhol il-programm ghaliex haseb li bil hmsitax-il xahar prigunerija li inghata mill-ewwel Qorti huwa kien ser jitlef il-programm. Qal li wara li spicca mill-programm huwa hadem fuq l-appellant u regghu waslu fi stadju li jerga jidba l-programm. Ghamlulu zewg *referrals* ohra, jghamlu zewg sessions fil-gimgha u qed juri committment u issa waslu fazi fejn jista jerga jidhol programm pero qabel ma jaghtuh data iridu jkunu jafu x' ser isir minn din il-kawza.

Qal li huwa ra progress fl-appellant minn Frar, 2020 u minkejja li kien hemm il- COVID ma tilifx kuntatt maghhom kif ghamlu numru ta' klienti ohra Minkejja li hareg min dar l-impenn zamm kuntatt regolari mieghu, icempillu u jirrispondi. Sessions mieghu dejjem mar u ghalhekk il-motivazzjoni tieghu qed tissahhah. Qal li fil-kaz tal-appellant hemm bzonn ta' **certu containment biex jkun jista' jghamel l-programm u dan ghaliex minn barra ma jirnexxilux.** ¹⁴Cio nonostante pero motivazzjoni ghadha hemm.

¹³ Enfasi ta' din l-Onorabli Qorti

¹⁴ Enfasi ta' din l-Onorabli Qorti

Ikkunsidrat

Illi din il-Qorti kellha l-opportunita li tifli u tara kemm ix-xhieda tal-ufficjal tal-probation Maryrose Farrugia kif ukoll il-Pre Sentencing Report redatt minnha fejn jidher car illi seta kien hemm xi sforzi mal-appellant sabiex jaqbad it-triq it-tajba u jitlaq mill-vizzju tad-droga li kienet hakmitlu hajtu, hu ma tantx wera rieda jew interess sabiex ighin lillu innifsu tantli baqa' jiehu s-susstanzi illecita anke waqt l-andament ta' dawn l-istess proeduri fejn ghandu sentenza ta' prigunerija imdendla fuq rasu. Hu ma kienx dejjem koperattiv meta mitlub jattendi ghall-appuntamenti u meta sarulu t-testijiet tal-urina dawn kienu DEJJEM positivi ghad-droga u dan f' diversi okkazjonijiet anke ricenteement u cioe fi Frar 2021.

Jidher minn esami tad-dokument mahrug mill-Job Plus¹⁵ l-appellant kellu diversi impiegu tul iz-zmien Novembru 200 sa 2018 fejn hadem bhala labourer, security u machine operator pero jirrizulta li kul impieg kien ghall-perijodu zghir u jikkolobora dak li qalet il-Probation Officer dwaru li l-appellant jiddejjaq kullimkien

Jirrizulta ukoll li l-appellant kellu opportunitajiet biex jindirizza bis-serjeta l-problema tieghu ta' abbu ta' droga pero ma gharafx jisfrutta din l-opportunita. Dr Moses Camilleri kkonferma li kien ilu jiehu hsieb lill-akkuzat ghal divesi snin pero ftit li xejn ra progress ex admises jghid li *"sfortunatament, hafna drabi dawn il-pjanijiet illi fosthom kien hemm li anke jibda programm ta' rijabilitazzjoni ghal ragunijiet diversi ma kienux sehew. Per esempju fis-sena 2020 kien hemm pjaniet darbtejn li jidhol jibda programm residenzjali u darbtejn dawn il-pjanijiet fallew. Fiz-zewg okkazjonijiet il-pjanijiet kienu lesti biex jibda programm izda jircievi messagg fejn jigi mgharraf li mhux ser jibda il-programm."* Illi ghalhekk minkejja l-opportunitajiet li inghata u l-ghajnuna ripetitiva li inghata l-appellant ma tghallem xejn u baqa' ghaddej bil-hajja ta' kriminalita tant li illum jinsab akkuzat b'reati ta' serq kommessi minhabba l-vizzju tieghu ta' tehid ta' droga b'mod kontinwu.

¹⁵ Fol 70

Inoltre mill-fedina penali¹⁶ tieghu jidher illi huwa diga instab hati ta' diversi reati marbuta kemm fir-rigward pusses ta' droga kif ukoll fir-rigward ta' offiza tas-serq.

Illi l-**artikolu 142(1) tal- Criminal Justice Act 2003** fl-Ingilterra jistabilixxi hames principji li ghandhom jigu segwiti fl-imposizzjoni tal-piena bhala:

- (a) the punishment of offenders*
- (b) the reduction of crime (including its reduction by deterrence)*
- (c) the reform and rehabilitation of offenders*
- (d) the protection of the public*
- (e) the making of reparation by offenders to persons affected by their offence.*

Illi allura min hu imsejjah biex jiggudika ma ghandux ihares biss l-interessi tal-persuna ikkundannata izda ghandu jara illi ihares l-interessi tal-vittma jew vittmi tar-reat u s-socjeta in generali billi jaghti dik il-piena li ghandha isservi bhala kastig ghal min jikkometti r-reat, li tara li twassal ghat-tnaqqis tal-kummissjoni ta' reati ohra, li tista' twassal ghar-rijabilitazzjoni u r-riforma tal-hati, li taghti il-harsien mehtiega lil pubbliku u li l-hati jaghmel reparazzjoni ghal hazin li jkun ghamel.

Illi f'dan il-kaz ghalhekk il-Qorti ghandha taghti l-harsien lill-pubbliku in generali u dan ghaliex billi l-appellant ma ghandux interess johrog mill-vizzju tad-droga, tezisti l-biza rejali ta' repetizzjoni tal-offizi u dan kif tixhed il-fedina penali tieghu. Fuq kollox jekk l-appellant verament ghandu r-rieda li jeghleb il-problema tad-droga li minnha huwa mahkum jista' jindirizzaha minn gewwa l-Facilita Korrettiva ta' Kordin li joffru dan is-servizz. Mhux talli hekk izda illum il-gurnata bl-ghajnuna, attenzjoni akuta u kura persistenti li qed jghati id-Direttur tal-Habs il-Kurunell Alex Dalli, huwa rapportat li ma ghadx hemm abbuz ta' droga gewwa l-habs u ghalhekk f'dawn i-cirkostanzi huwa l-post idoneju sabiex jekk verament irid jindirizza l-vizzju tieghu ghandu jisfrutta din l-opportunita u jikkonverti l-piena imposta ' sentejn prigunerija effettiva bhala opportunita li minnha ghandu jitghallem minnha.

¹⁶ Fol. 154

Din il-Qorti ma tara l-ebda mottiv li jista' igieghlha titbieghed mill-piena erogata mill-Ewwel Qorti li taqa' fil-parametri tal-ligi. In oltre din il-Qorti thoss li ma ghandhiex tiddipartixxi mill-piena moghtija mill-ewwel Qorti ghaliex ma hemm l-ebda "*prospect of success*" ta' mizura partikolari ghar-riforma tal-appellant.

Illi rinfaccjata b'dan l-kwadru din il-Qorti tara li ma fadalx triq ohra sabiex tghin lill-appellant, hlief li huwa jinzamm ghal perijodu ta' zmien inkarcerat fejn allura jkun jista' jibbenfika mill-ghajnuna li tinghata fil-Facilita Korrettiva ta' Kordin lil dawk il-persuni li jkunu afflitti mill-problema tad-droga. Dan ghaliex jidher illi jekk din id-decizjoni tithalla fil-gudizzju liberu ta' l-appellant, huwa jibqa' xortawahda jabbuza mid-droga. Jidher illi din l-ghajnuna diga' tinghatatlu b'mod attiv u effettiv minn barra l-konfini tal-has u l-akkzuat ha bbenefika xejn minnha. Jehtieg jekk verament l-appellant irid jindirizza il-vizju mishut tieghu ta' abbuz ta' droga li bl-ghajnuna tal-profesjonisti li hemm gewwa l-Habs isir pjan ta' kura bil-ghan li l-istes appellant jista' jikseb il-frott mixtieq minn din l-Onorabbli Qorti.

Il-Qorti tittama illi una volta l-appellant jkun inkarcerat u mizmum taht supervizjoni kontinwa, forsi jkun hemm cans ikbar li jindirizza il-problema li ghandu b'iktar serjeta' milli kien qed jaghmel meta baqa' igawdi il-liberta'. Illi l-gustizzja restorattiva ma tfissirx biss illi persuna tinzamm 'il boghod mid-detenzjoni kif donnu ried ifisser l-auakt ifensur tal-appellabt, ghaliex f'certu cirkostanzi d-detenzjoni tista' tissarraf f' riforma iktar milli piena ohra alternattiva ghaliha.

Il-Qorti kellha opportunita' tara kif f'iktar minn kaz wiehed persuni detenuti fil-Facilita Korrettiva ta' Kordin jistghu bl-ghajnuna u l-programmi li jigu offerti fil-habs, ghal min igharaf jahtaf dina l-opportunita', jirriformaw hajjithom xorta wahda ghalkemm jinsabu detenuti. Il-Qorti allura f'dan il-kaz tqies illi l-ahhar tama li tezisti illi l-appellant igharaf jindirizza l-problema tieghu tad-droga huwa li jaccetta l-ghajnuna li huwa jista jinghata fil-Facilita Korrettiva ta' Kordin.

Ghal dawn il-motivi l-appell qed jigi michud u s-sentenza appellata ikkonfermata.

Tordna notifika ta' din id-decizjoni lid-Direttur Facilita Korrettiva ta' Kordin sabiex
jara illi l-appellant ikompli jinghata dik l-ghajnuna kollha li ghandu bzonn biex
jindirizza il-problema serja li ghandu tal-vizzju tad-droga qabel ma jkun tard wisq
ghalih.

Consuelo-Pilar Scerri Herrera

Imhallef